מבחן מסכם – רמה בסיסית – מחוון

משך המבחן: 45 דקות · סך הכול 100 נקודות · קראו את הקטע בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת הנקרא	40	
חלק ב': ידע ומושגים	35	
חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב	25	
סה"כ	**100**	

חלק א': הבנת הנקרא (40 נק')

1 בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

א. מאין הובאה החנובייה?

● **ממרוקו** ○ מעיראק ○ מאתיופיה

ב. במה סבא ממלא את הכוסיות?

○ בשעווה ● **בשמן זית** ○ במים

ג. מי מדליק את הנר הראשון?

○ סבא ○ אבא ● **יהונתן**

ד. מתי אומר סבא «ראו כמה אור»?

○ בערב הראשון ● **בערב השמיני** ○ בבוקר

2 נכון או לא נכון? ענו לפי הקטע. (6 נק')

א. החנובייה חדשה ונוצצת. **לא נכון** – החנובייה ישנה, עקומה, ויש בה חריץ

ב. לפני הדלקת הנר הראשון מדליקים את השמש. **נכון**

ג. אחרי ההדלקה המשפחה שרה «מעוז צור». **נכון**

3 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

א. מה אפשר להבין על סבא מן הקטע?

○ שאין לו כסף לחנובייה חדשה ● **שהזיכרון של אבא שלו חשוב לו מאוד**

○ שהוא לא אוהב חנוכיות חדשות

ב. מדוע מבקש סבא דווקא מיהונתן להדליק?

● **כי יהונתן הוא הנכד הקטן ביותר, וכך גם הוא משתתף** ○ כי יהונתן הכי גבוה

○ כי סבא פוחד מאש

4 **סבא אומר: «החנוכייה הזאת מחברת אותי אליו». הסבירו במילים שלכם למה הוא מתכוון.** (8 נק')

תשובה אפשרית: כשסבא מדליק את החנוכייה הוא נזכר באבא שלו שהדליק אותה בעבר, וכך הוא מרגיש קרוב אליו – החנוכייה היא זיכרון משפחתי.

5 **האם גם אצלכם יש חפץ שעובר במשפחה מדור לדור, או מנהג משפחתי מיוחד בחג? כתבו מה הוא ומה הוא מזכיר לכם.** (12 נק')

תשובה אפשרית: תשובה אישית שכוללת: חפץ או מנהג משפחתי ממשי; למה הוא חשוב או את מי הוא מזכיר. (12 נק': תוכן מתאים – 8, ניסוח בהיר – 4)

חלק ב': ידע ומושגים (35 נק')

1 **השלימו את המילה המתאימה מן המחסן.** (8 נק')

א. היום הראשון בחודש נקרא **ראש חודש**.

ב. בסוף השבת עושים **הבדלה**.

ג. בי' בתשרי חל **יום הכיפורים**.

ד. בפורים קוראים את מגילת **אסתר**.

2 **נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.** (8 נק')

א. בשנה מעוברת יש 13 חודשים. **נכון**

ב. חנוכה נמשך שבעה ימים. **לא נכון** – חנוכה נמשך שמונה ימים

ג. יום ירושלים חל בכ"ח באייר. **נכון**

ד. משלוח מנות נותנים רק לעניים. **לא נכון** – משלוח מנות נותנים לחברים; לעניים נותנים מתנות לאביונים

3 **התאימו לכל מושג את ההסבר שלו.** (7 נק')

טור א	טור ב
1. חשבון נפש	**2** שיחה שבה מקשיבים ומחפשים פתרון
2. הידברות	**1** בדיקה של המעשים שלנו
3. לחם משנה	**5** גורל
4. שמש	**3** שתי חלות על שולחן השבת
5. פור	**4** הנר שבעזרתו מדליקים את נרות החנוכה

4 **מיינו את המקומות והמושגים לפי הנושא.** (6 נק')

ירושלים	חנוכה	פורים
הכותל המערבי, שער יפו	כ"ה בכסלו, פך השמן	תענית אסתר, רעשן

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

א. מתי הירח מלא?

○ בראש החודש ● **בט"ו בחודש** ○ בסוף החודש

ב. מי היה יצחק רבין?

○ מלך ישראל ● **ראש ממשלת ישראל** ○ גיבור סיפור פורים

ג. מה מברכים ביום הכיפורים?

● **«גמר חתימה טובה»** ○ «שבוע טוב» ○ «פורים שמח»

חלק ג': ערכים, חשיבה והבעה בכתב (25 נק')

1 השלימו לכל מנהג את הערך שהוא מלמד. (8 נק')

מנהג	ערך
מבקשים סליחה לפני יום הכיפורים	**סליחה ותיקון**
נותנים מתנות לאביונים בפורים	**עזרה לזולת**
נחים בשבת, גם העובדים	**מנוחה ואחריות לאחרים**
מקשיבים זה לזה בוויכוח	**הידברות וכבוד**

2 השוו בין חנוכה לפורים: כתבו דבר אחד דומה ודבר אחד שונה. (7 נק')

תשובה אפשרית: דומה: בשני החגים מסופר על הצלה של עם ישראל ושמחים, ושניהם אינם מן התורה. שונה: בחנוכה מדליקים נרות שמונה ימים; בפורים קוראים מגילה, שולחים משלוח מנות ונותנים מתנות לאביונים ביום אחד. (תשובה נכונה אחרת מתקבלת)

3 כתבו 4 שורות: איזה ערך שלמדנו השנה (סליחה, הידברות, מנוחה, חברות, עזרה לזולת) חשוב לכם במיוחד? תנו דוגמה מחייכם. (10 נק')

תשובה אפשרית: מחוון: שם ערך מן החוברת (2 נק'); הסבר מדוע הוא חשוב (3 נק'); דוגמה אישית ממשית (3 נק'); כתיבה בהירה ומסודרת (2 נק').